

Opnames Restauratie over villa Jongerius begonnen "Die miljoen euro gaan we winnen"

Door Ton van den Berg

Ze zijn met tientallen gekomen, de nazaten van zakentycoon Jan Jongerius (1888-1941). Een beetje zenuwachtig lopen ze over het terrein voor de villa aan de Kanaalweg tegenover de Veilinghaven in de Dichterswijk. Hier op deze grond legde de pater-familias, hun (over-)grootvader, hun oom de basis voor een groot auto- en carrosseriebedrijf dat vooral in de jaren dertig werk bood aan honderden Utrechters.

Zenuwachtig is de familie omdat er gefilmd wordt. De villa Jongerius doet mee aan het AVRO-televisieprogramma Restauratie en maakt zokans op 1 miljoen euro restauratiegeld. Er zijn nog vijftien panden in Nederland die meedoen aan deze 'wedstrijd' waarbij de kijkers bepalen welk bouwwerk de winnaar wordt. Op 23 oktober is de villa te zien in het programma als het de strijd aangaat met een vervallen kasteeltje in Eindhoven.

De villa Jongerius is dringend aan een restauratie toe. Het pand is sinds de jaren vijftig in handen geweest van Defensie die er een kantoor van maakte. De afgelopen jaren heeft het pand een tijdlang leeg gestaan en is het ook gekraakt geweest. Nu wonen er enkele anti-kraakwachten in.

Het was de Utrechtse architect Antoni Folkers die aan de bel trok om het belang van de villa duidelijk te maken en dat er een eind moest komen aan het verval ervan. Hij wees erop dat het pand eind jaren dertig werd gebouwd volgens de nieuwe zakelijkheid en met art-deco invloeden. Heel bijzonder is de bouw ook omdat in die periode, van economische

achteruitgang en oorlogsdreiging, vrijwel geen bouw van enige betekenis plaatsvond in Nederland. Folkers is blij met de aandacht via het televisieprogramma. Hij is lid van de Stichting Vrienden van het Jongeriuscomplex. 'Complex' omdat een deel van de voormalige fabriek van Jongerius, tegenover de villa, er ook toe behoort. In dit, nog veel meer vervallen, pand zat het voormalige kantoor van Jongerius.

De Stichting mag zich sinds vorige week ook, zonder er een euro voor betaald te hebben, eigenaar noemen van de villa. Daar hebben de gemeente Utrecht en Defensie zich voor ingespannen. Deelname aan het televisieprogramma eist dat het pand in particuliere handen is. De gemeente stelde bij de overdracht wel als eis dat het monumentale pand voor 2012 een sociaal-culturele bestemming krijgt en openbaar toegankelijk moet zijn.

De restauratiekosten van de villa worden volgens Bernadette Jongerius, kleindochter van Jan Jongerius en secretaris van de Vrienden, geschat op twee miljoen euro. "Natuurlijk gaan we die miljoen euro winnen en dan zijn we al een heel eind op weg

Nazaten van Jan Jongerius en leden van de stichting Vrienden van het Jongeriuscomplex voor de monumentale villa aan de Kanaalweg.

(Foto: Ton van den Berg)

om de restauratie mogelijk te maken. Ik heb er allen vertrouwen in." Mocht het misschien toch niet lukken om winnaar van Restauratie te worden dan ziet Jongerius het televisieprogramma in ieder geval als een goede start voor fondsenvererving. "Het blijkt dat bij eerdere uitdagingen van Restauratie panden die zo-gezegd verloren toch ook hun geld bij elkaar kregen. De deelname alleen al zorgt voor veel aandacht en publiciteit. Het is voor veel mensen en bedrijven een reden om aan te haken aan het initiatief."

Als de televisieopnames beginnen, mogen familieleden die nog in het pand gewoond hebben vertellen van de trapleuningen afgleden en stiekem speelden in de fabriek. De fabriek die in de jaren vijftig failliet

ging. Het imperium van Jan Jongerius was al ten einde gekomen tijdens de Tweede Wereldoorlog. De man die als hovenier begon aan de Kanaalweg stierf in 1941 en maakte de neergang zelf niet mee. Na de oorlog lukte het de familie Jongerius niet meer de fabriek nieuw leven in te blazen en halverwege de jaren vijftig kocht Defensie het complex en vestigde er een opslag.

Het gebied rond de villa is nu aangezien voor de bouw van circa 800 tot 1000 woningen en de mogelijkheid voor de vestiging van kleinschalige bedrijven. Misschien dat daarin de voormalige fabriek nog een rol kan gaan spelen. Maar dat is toekomstmuziek, eerst nu moet de villa het voor elkaar krijgen een miljoen euro binnen te slepen.